

tragte det som en Gave fra Statens Side. Resultatet blev i Virkeligheden ganske det samme, kun at man blev fri for det store Apparat ved Overførelsen og det Omkostning, som ligger i den Form, der er foreslaaet, og det vilde gøre Forholdet betydelig klarere. Men det vilde endelig kunne opnaas affikrat lige saa godt derved, at Staten erklærede at ville give et aarligt Tilskud til Kommunerne af 5,900,000 Kr., uden at sige fra hvilke Ailber den tog dette Beløb, altsaa udrede det af sine samlede Indtægter paa samme Maade, som man i de foregaaende Aar har givet Statsstilskud til Kommunerne af Statskassens Overstud, uden at angive noget om, hvilke Indtægter det var, man anvendte dertil. Herved vilde man i alt Fald opnaa, at dersom Forholdene senere forandrede sig, dersom Tidene bleve trangere for Statskassen og gunstigere derimod for Kommunerne, vilde man lettere kunne redressere det, der var fket, og vende tilbage. Men det vil man ikke kunne gøre, naar man har overdraget selve Staten fra Staten til Kommunerne. Jeg for mit Vedkommende vilde antage, at det maatte være langt heldigere, at der fra Statsindtægterne overdroges saa og saa stort et Beløb, som nærmere kunde fastsættes, til Kommunerne til Vættelse af de kommunale Statter og særlig Hartkornskatterne, end dette, at man overdrager ligefrem selve Indkomstkilden til Kommunerne. Det eneste, der forekommer mig at kunne motivere den her valgte Fremgangsmaade, vilde være, om det kunde siges, at man netop derved vandt et passende Fordelingsgrundlag. Men dette forekommer mig paa ingen Maade at være Tilfældet. Kommunerens Trang til Vættelser bestemmes aldeles ikke ved det Hartkorn, de have, langt snarere ved deres Befolkning, men maaske til Dels ved Hensynet til begge Dele, en Kombination af begge, og jeg skal i den Henseende tillade mig at bringe i Grindring, hvad dog sikkert ærede Medlemmer maa have i meget frisk Minde, at da vi her i 1894 havde vedtaget, at Statskassen skulde give 800,000 Kr. til Kommunerne, hvoraf de 600,000 til Landkommunerne, skulde de fordeles efter Hartkornet. Men næste Aar, da man vedtog en lignende Dotering, gik man bort fra Hartkornet, idet Udvalget netop erklærede, at Fordelingen efter Hartkorn ikke var heldig, men at man burde søge en anden Basis for Fordelingen mellem Kommunerne. Jeg tror ogsaa, at dette er ganske rigtigt, og at man ved at følge denne Vej i Virkeligheden ikke kommer til noget rigtigt og retfærdigt Resultat. Hartkornsejerne vilde jo saa samme

Beløb pr. Tønde Hartkorn, men Skattebyrderne ere højst forskellige.

Jeg skal tillade mig at meddele nogle Tal. De ere ganske vist kun fra 1889, da det er det sidste Aar, der findes i Statistisk Tabelværk. Der findes nok nogle statistiske Data i Statistisk Aarbog, men de ere ikke saa udførlige, at jeg har kunnet benytte dem paa samme Maade. Forholdene kunne ganske vist have forandret sig lidt i det enkelte, men det vil næppe være af synderlig stor Betydning, da det, det gælder om her, er Forholdstallet. Tager man altsaa Gennemsnitstallene for de enkelte Amtsrads kredse af, hvad Hartkornskatten til Sognekommunerne udgjorde, var det saa forskellige, at det i Kjøbenhavns Amtsrads kredse var næsten 26 Kr., i Vejle Amtsrads kredse 18 $\frac{2}{3}$, i Præstø Amtsrads kredse lidt over 16, i Odense 12 $\frac{7}{8}$ og i Ringkøbing 11 $\frac{65}{100}$. Der er altsaa en stor Forskel. Gaa vi til Maksimumstallene og Minimumstallene, finde vi endnu langt større Forskeligheder. Med Hensyn til Gennemsnitstallene skal jeg dog endnu særlig fremhæve 2 Amtsrads kredse, som trods de Forskeligheder, de frembyde, dog i mange Stykker have en nogenlunde ensartet Karakter, nemlig Ringkøbing og Hjørring Amtsrads kredse. Skattebyrden var i Hjørring Amt i 1889 23 Kr. 87 Dre, i Ringkøbing Amt 11 Kr. 65 Dre, altsaa netop det halve, men de Beløb, som de ville saa ved Land- og Vigningsfattens Overførelse til Sognekommunerne, ville blive det samme pr. Td. Hartkorn. Gaa vi til Maksimumstallene, finde vi saa store Forskeligheder som fra over 40 Kr. i Kjøbenhavns Amtsrads kredse, 40 Kr. i Hjørring og ned til 21 Kr. i Roskilde Amtsrads kredse. Gaa vi til Minimumstallene, finde vi, at de f. Eks. i Hjørring Amtsrads kredse ere 14 $\frac{29}{100}$ og i Ringkøbing Amtsrads kredse 8 $\frac{64}{100}$, og gaa vi til Præstø Amt, finde vi der de Kommuner, som den sidste ærede Valer hentydede til, hvor man faar en positiv Udbetaling, idet der altsaa der findes Sogne, hvis Hartkornskat kun er 2 $\frac{24}{100}$ Kr. pr. Td. Hartkorn eller var det i 1889. Jeg tror saaledes, det maa siges, at disse Statter ville fordele sig højst uligeligt paa Kommunerne og ingenlunde i Forhold til den Trang, der virkelig er til Vættelse, men at denne langt snarere vil komme frem paa en anden Basis. Ser man paa den tredje Stat, Sammenskatten, som skal gaa over til Amtsrpartsitionsfonden, udgjorde den i 1889 for Kjøbenhavns Amtsrads kredses Vedkommende af de paaligende Hartkornskatter lidt over 21 pCt. i Roskilde Amtsrads kredse over 46 pCt. i Sorø 58, i Ringkøbing Amt 29.